

สถานภาพอาชญากรรมในสังคมปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนของการกระทำความผิดเป็นลำดับ จากเดิมที่การกระทำความผิดมีรูปแบบการกระทำที่ไม่สลับซับซ้อน ก่อให้เกิดผลเสียหายในวงจำกัด คิดเป็นมูลค่าไม่สูงนัก พัฒนาไปสู่การกระทำความผิดที่เรียกว่าอาชญากรรมพิเศษ เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งอาชญากรรมพิเศษดังกล่าวมีการพัฒนารูปแบบ วิธีการของการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา มีการนำเทคนิควิธีการสมัยใหม่เข้ามาเป็นเครื่องมือประกอบการกระทำความผิด มีความสลับซับซ้อน ทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

เพื่อให้การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการสอบสวนพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งการสอบสวนพิเศษดังกล่าวได้มีการกำหนดวิธีการสอบสวนที่ใช้เทคนิคพิเศษในการสืบสวนสอบสวนเพิ่มจากการสอบสวนทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การดักฟังโทรศัพท์ การใช้วิธีการแฝงตัว เป็นต้น แต่การเพิ่มอำนาจสอบสวนด้วยวิธีพิเศษดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน อย่างไรก็ตามเมื่อคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่นับวันจะมีความสลับซับซ้อน การสอบสวนคดีพิเศษ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อภาวะสังคมในปัจจุบัน และเพื่อให้การสอบสวนคดีพิเศษมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนได้ศึกษาถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการสอบสวนคดีพิเศษ ในกรณีการสอบสวนที่มีอัยการมาสอบสวนร่วม การสอบสวนในเชิงบูรณาการที่มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการควบคุมและตรวจสอบการสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการสอบสวนคดีพิเศษอันจะทำให้การสอบสวนคดีพิเศษเป็นไปตามกฎหมาย เกิดความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้เสนอแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอบสวนคดีพิเศษ ในประเด็นที่ควรเพิ่มบทบัญญัติในกฎหมาย ให้อัยการมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดี เนื่องจากอัยการต้องทำหน้าที่ในการเสนอพยานหลักฐานต่อศาลเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย เมื่ออัยการมาสอบสวนร่วมในคดีพิเศษทุกคดี ย่อมจะทำให้การสอบสวนคดีพิเศษมีพยานหลักฐานที่หนาแน่น

นอกจากนั้น องค์ประกอบของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ควรจะประกอบด้วยบุคคลที่มีความเป็นกลางทางการเมือง เพราะคณะกรรมการคดีพิเศษ มีบทบาทอย่างมากต่อการกำหนดนโยบาย และการกำหนดว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จะมีอำนาจในการสอบสวน หากคณะกรรมการคดีพิเศษมีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงการเมืองแล้ว ย่อมจะทำให้การสอบสวนคดีพิเศษเป็นไปตามกฎหมาย เกิดความยุติธรรมในสังคม และเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้